

ชัยพฤกษ์

Cassia javanica L. subsp. *Renigera* (Wall. ex Benth.) K.Larsen

ชื่ออื่น

ซีเหล็กยะวา เหล็กยะวา

ชื่อสามัญ

Common pink cassia

ลักษณะทั่วไป

ไม้ต้น ขนาดใหญ่ ผลัดใบ สูง 15 - 25 เมตร ทรงพุ่มแผ่กว้าง ขนาด 6 - 8 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลค่อนข้างเรียบ ต้นเล็กจะมีหนาม ต้นใหญ่มีรอยแผลปนหนามตามแนวขวาง ใบ ใบประกอบแบบขนนกปลายใบคู่ เรียงสลับ แกนกลางใบประกอบยาว 15 - 30 เซนติเมตร ใบย่อย 7 - 12 คู่ เรียงตรงข้ามรูปขอบขนาน หรือรูปไข่แกมรูปรี กว้าง 1.5 - 2 x 3.5 - 5 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบกลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบบางแต่ค่อนข้างเหนียว สีเขียวสด เกือบ ผิวใบด้านล่างสีอ่อนกว่า มีขนละเอียด ก้านใบยาว 1.5 - 4 เซนติเมตร ก้านใบย่อยสั้นมาก ดอก ออกเป็นช่อแบบช่อเชิงลด ก้านช่อดอกใหญ่และแข็ง ไม่แตกแขนง ช่อดอกตั้ง ยาว 5 - 16 เซนติเมตร ดอกย่อยมีก้านดอกเรียวยาว 3 - 5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 4 กลีบ รูปไข่ ปลายแหลม ยาว 7 - 10 มิลลิเมตร กลีบดอก 5 กลีบ รูปไข่กลับ กว้าง 7 - 8 x 25 - 35 มิลลิเมตร โคนคอดเป็นก้าน ยาว 3 มิลลิเมตร เมื่อโรยเปลี่ยนเป็นสีขาว เกสรเพศผู้ 9 - 10 อัน เกสรเพศเมีย สีเหลือง 3 อัน มีลักษณะยาวโค้ง เส้นผ่านศูนย์กลางดอก 2.5 - 3.5 เซนติเมตร ผลเป็นผลแห้ง ลักษณะเป็นฝักทรงกระบอก ผิวเรียบเกลี้ยง ไม่มีขน กว้าง 1.5 - 2 x 30 - 60 เซนติเมตร ฝักอ่อนสีน้ำตาล เมื่อสุกสีดำ เมล็ดกลมแบน สีน้ำตาลเป็นมัน จำนวน 40 - 50 เมล็ดต่อฝัก

การกระจายตัวตามธรรมชาติ

ถิ่นกำเนิดในอินโดนีเซีย และแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การใช้ประโยชน์

งานสมุนไพร ไม้ประดับ

ช่วงการออกดอก/สีดอก

ออกดอกเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ให้ดอกสีชมพู